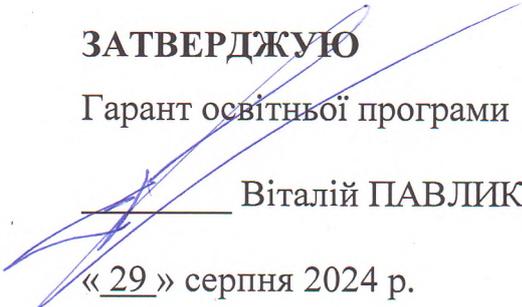

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»

Кафедра Права (№ 702)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Гарант освітньої програми

Віталій ПАВЛИКІВСЬКИЙ

« 29 » серпня 2024 р.

**СИЛАБУС *ОБОВ'ЯЗКОВОЇ*
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

**МІЖНАРОДНЕ КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВО ТА МІЖНАРОДНЕ
СПІВРОБІТНИЦТВО У СФЕРІ ЗАПОБІГАННЯ ЗЛОЧИННОСТІ**

Галузь знань: 08 Право
Спеціальність: 081 Право
Освітня програма: Право

Рівень вищої освіти: другий (магістерський)

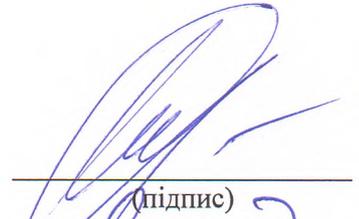
Форма навчання: денна та заочна

Силабус введено в дію з 01.09.2024 року

Харків – 2024 р.

Розробники:

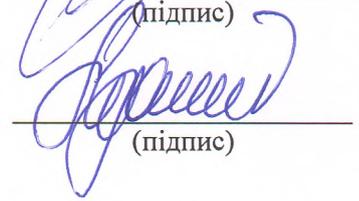
Професор кафедри права, доктор юридичних наук,
професор Наталія ФІЛПЕНКО

_____

(підпис)

Професор кафедри права, кандидат юридичних наук,
доцент Сергій ЛУКАШЕВИЧ

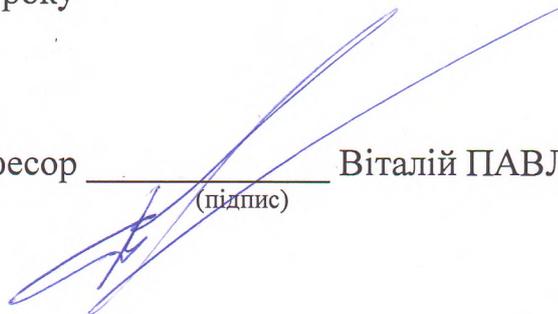
_____

(підпис)

Силабус навчальної дисципліни розглянуто на засіданні кафедри права
гуманітарно-правового факультету:

Протокол № 1 від 29. 08.2024 року

Завідувач кафедри права,
доктор юридичних наук, професор _____

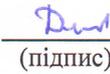

(підпис)

Віталій ПАВЛИКІВСЬКИЙ

Погоджено

з представником здобувачів освіти _____

_____

(підпис)

Олексій ДІДЕНКО

Загальна інформація про викладачів

ПІБ: *Філіпенко Наталія Євгенівна*

Посада: *професор кафедри права*

Науковий ступінь: *доктор юридичних наук*

Вчене звання: *професор*

Е-mail: n.filipenko@khai.edu

Перелік дисциплін, які викладає: *Кримінологія, Міжнародне право, Кримінальне право, Правові засади запобігання та протидії корупції, Міжнародне кримінальне право та міжнародне співробітництво в сфері запобігання злочинності, Актуальні питання судової експертизи.*

Напрями наукових досліджень: *сферу наукових інтересів становлять питання методики та методології наукової діяльності, етики наукових досліджень, проблеми правового регулювання, організації та здійснення превентивної діяльності органами Національної поліції України, питання протидії кримінальній кіберпротиправності; актуальні напрями забезпечення безпеки критичної інфраструктури; права людини та їх забезпечення під час здійснення слідчих (розшукових) дій та оперативно-розшукових заходів; теоретико-правові та організаційно-тактичні питання забезпечення державної політики протидії злочинності на об'єктах аерокосмічної галузі як складової критичної інфраструктури України.*

ПІБ: *Лукашевич Сергій Юрійович*

Посада: *професор кафедри права*

Науковий ступінь: *кандидат юридичних наук*

Вчене звання: *доцент*

Е-mail: s.lukashevych@khai.edu

Перелік дисциплін, які викладає: *Кримінологія, Правові засади запобігання та протидії корупції, Міжнародне кримінальне право та міжнародне співробітництво в сфері запобігання злочинності, Кримінальний аналіз та основи профайлінгу, Правові засади стійкості та безпеки критичної інфраструктури України.*

Напрями наукових досліджень: *сферу наукових інтересів становлять теоретичні та прикладні проблеми сучасного наукознавства, методологія кримінології, методика кримінологічних досліджень, проблеми запобігання та протидії злочинності й корупції, превентивної діяльності суб'єктів запобігання та протидії злочинності й корупції, засади правового забезпечення стійкості та безпеки критичної інфраструктури України.*

1. Опис навчальної дисципліни

Форма навчання – денна, заочна

Семестр, в якому викладається дисципліна – 1, 2

Дисципліна – обов'язкова

Загальна кількість годин за навчальним планом – 180 годин / 6 кредитів

ЄКТС:

1 семестр 120 годин / 4 кредити:

за денною формою навчання 64 години аудиторних занять та 56 годин самостійної роботи здобувачів;

за заочною формою навчання 8 годин аудиторних занять та 112 годин самостійної роботи здобувачів.

2 семестр (курсова робота) 60 годин / 2 кредити:

за денною формою навчання 32 години аудиторних занять та 28 годин самостійної роботи здобувачів;

за заочною формою навчання 4 години аудиторних занять та 56 годин самостійної роботи здобувачів.

Види занять – лекції, практичні (семінари).

Вид контролю – поточний, модульний контроль, істит та диференційований залік

Мова викладання – українська

Пререквізити – Теорія держави і права; Філософія права; Кримінологія; Кримінальне право; Кримінально процесуальне право; Актуальні питання адміністративного права та адміністративного судочинства.

Кореквізити – Сучасні проблеми доказування у кримінальному провадженні; Актуальні проблеми запобігання та протидії корупції; Актуальні питання забезпечення прав і свобод людини у кримінальному судочинстві.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Дисципліна «Міжнародне кримінальне право та міжнародне співробітництво у сфері запобігання злочинності» будується на базовій програмі «Кримінальне право» і розрахована на подальше вивчення найбільш актуальних проблем міжнародного кримінального законодавства.

Основними цілями вивчення дисципліни є набуття магістрами знань про сутність міжнародного кримінального права; міжнародних злочинів та злочинів міжнародного характеру; засад та порядку здійснення міжнародного кримінального правосуддя і співробітництва держав у боротьбі з міжнародним криміналітетом; формування уявлення про кримінально-правові механізми захисту міжнародного правопорядку та загальні засади міждержавного співробітництва, а також набуття загальних та фахових компетентностей щодо кримінально-правових механізмів захисту міжнародного правопорядку та загальних засад міждержавного співробітництва у цій сфері; норм міжнародного кримінального права; їх теоретичного підґрунтя, системного аналізу механізмів реалізації.

Мета дисципліни «Міжнародне кримінальне право та міжнародне співробітництво у сфері запобігання злочинності» полягає у формуванні у майбутніх фахівців умінь та компетентності для забезпечення ефективного управління в сфері кримінальної юстиції з урахуванням останніх досягнень правової науки та міжнародного досвіду, а також в усвідомленні нерозривної єдності успішної професійної діяльності з глибокими теоретичними і практичними знаннями щодо кваліфікації злочинів, здійснення розслідування і правосуддя у кримінальних справах та сучасних тенденцій розвитку кримінального права.

Компетентності, які набуваються:

Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері правоохоронної діяльності та/або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності (ЗК)

Після закінчення цієї програми здобувач буде здатен:

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК2. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні.

ЗК3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК4. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК5. Здатність спілкуватися іноземною мовою у професійній сфері як усно, так і письмово.

ЗК6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК7. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК8. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК9. Здатність працювати в міжнародному контексті.

ЗК10. Здатність розробляти проекти та управляти ними.

Спеціальні компетентності (СК)

Після закінчення цієї програми здобувач буде здатен:

СК1. Здатність застосовувати принципи верховенства права для розв'язання складних задач і проблем, у тому числі, у ситуаціях правової невизначеності під час юридичного супроводження діяльності забезпечення суб'єктів підприємництва, об'єктів авіаційно-космічної інфраструктури та повітряного транспорту.

СК2. Здатність аналізувати та оцінювати вплив правової системи Європейського Союзу на правову систему України.

СК3. Здатність аналізувати та оцінювати вплив Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практики Європейського суду з прав людини на розвиток правової системи та правозастосування в Україні.

СК4. Здатність оцінювати взаємодію міжнародного права та міжнародних правових систем з правовою системою України.

СК5. Здатність використовувати сучасні правові доктрини та принципи у правотворчості та в процесі застосування інститутів публічного і приватного права, а також кримінальної юстиції.

СК6. Здатність обґрунтовувати та мотивувати правові рішення, давати розгорнуту юридичну аргументацію щодо системного вирішення проблем забезпечення суб'єктів підприємництва, критичної інфраструктури структури, повітряного транспорту, космічної діяльності тощо.

СК7. Здатність застосовувати знання та розуміння основних засад (принципів) та процедур судочинства в Україні.

СК9. Здатність застосовувати міждисциплінарний підхід в оцінці правових явищ та правозастосовній діяльності під час забезпечення суб'єктів підприємництва, критичної інфраструктури структури, повітряного транспорту, космічної діяльності тощо.

СК10. Здатність ухвалювати рішення у ситуаціях, що вимагають системного, логічного та функціонального тлумачення норм права, а також розуміння особливостей практики їх застосування.

СК11. Здатність критично оцінювати ефективність представництва і захисту прав, свобод та інтересів клієнтів.

СК12. Здатність утверджувати етичні стандарти правничої діяльності, стандарти професійної незалежності та відповідальності правника.

СК13. Здатність доносити до фахівців і нефахівців у сфері права інформацію, ідеї, зміст проблем та характер оптимальних рішень з належною аргументацією.

СК14. Здатність самостійно готувати проекти нормативно-правових актів, обґрунтовувати суспільну обумовленість їх прийняття, прогнозувати результати їх впливу на і суспільні відносини у сфері забезпечення суб'єктів підприємництва критичної інфраструктури структури, повітряного транспорту, космічної діяльності тощо.

СК15. Здатність самостійно готувати проекти актів правозастосування, враховуючи вимоги щодо їх законності, обґрунтованості та вмотивованості.

Програмні результати навчання:

Соціально-гуманітарна ерудованість

ПРН1. Оцінювати природу та характер суспільних процесів і явищ, і виявляти розуміння меж та механізмів їх правового регулювання забезпечення суб'єктів підприємництва, критичної інфраструктури структури, повітряного транспорту, космічної діяльності тощо.

ПРН2. Співвідносити сучасну систему цивілізаційних цінностей з правовими цінностями, принципами та професійними етичними стандартами.

ПРН3. Проводити збір, інтегрований аналіз та узагальнення матеріалів з різних джерел, включаючи наукову та професійну літературу, бази даних, цифрові, статистичні, тестові та інші, та перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи дослідження.

Професійна самоорганізація та використання інформаційних технологій

ПРН8. Оцінювати достовірність інформації та надійність джерел, ефективно опрацьовувати та використовувати інформацію для проведення наукових досліджень та практичної діяльності.

ПРН9. Генерувати нові ідеї та використовувати сучасні технології у наданні правничих послуг у сфері забезпечення суб'єктів підприємництва, критичної інфраструктури, повітряного транспорту, космічної діяльності тощо...

Праворозуміння

ПРН10. Аналізувати взаємодію міжнародного права та міжнародно-правових систем з правовою системою України на основі усвідомлення основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування права.

ПРН11. Проводити порівняльно-правовий аналіз окремих інститутів права різних правових систем, враховуючи взаємозв'язок правової системи України з правовими системами Ради Європи та Європейського Союзу.

Правозастосування

ПРН12. Використовувати передові знання і методики у процесі правотворення та правозастосування інститутів публічного та приватного права і кримінальної юстиції.

ПРН13. Аналізувати та оцінювати практику застосування окремих правових інститутів у сфері забезпечення суб'єктів підприємництва, критичної інфраструктури структури, повітряного транспорту, космічної діяльності тощо.

ПРН14. Обґрунтовувати правову позицію на різних стадіях правозастосування.

ПРН15. Мати практичні навички розв'язання проблем, пов'язаних з реалізацією процесуальних функцій суб'єктів правозастосування.

ПРН16. Брати продуктивну участь у розробці проектів нормативно-правових актів, обґрунтовувати суспільну обумовленість їх прийняття, прогнозувати результати їх впливу на суспільні відносини у сфері забезпечення суб'єктів підприємництва, критичної інфраструктури структури, повітряного транспорту, космічної діяльності тощо.

ПРН17. Інтегрувати необхідні знання та розв'язувати складні задачі правозастосування у різних сферах професійної діяльності щодо забезпечення суб'єктів підприємництва, критичної інфраструктури структури, повітряного транспорту, космічної діяльності тощо.

3. Зміст навчальної дисципліни

МОДУЛЬ 1

Змістовний модуль 1. ІСТОРИЧНІ ТА ЕПІСТЕМОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ МІЖНАРОДНОГО КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВА

Тема 1. Становлення та концептуалізація міжнародного кримінального права.

Форма навчання: денна / заочна

Обсяг аудиторного навантаження - 8 год /0,5 год.:

Лекція 4/0,2 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 4/0,3 год: усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем.

Самостійна робота: 5/9 год: опрацювання навчально-методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Зміст теми: Історичні витoki міжнародного співробітництва в сфері кримінальної юстиції та міжнародного співробітництва в сфері запобігання злочинності. Кримінальна юрисдикція держав. Становлення та розвиток доктринальних засад міжнародного кримінального права. Поняття міжнародного кримінального права: предмет, метод, завдання. Система міжнародного кримінального права. Джерела міжнародного кримінального права. Співвідношення та взаємодія міжнародного кримінального права та внутрішнього кримінального права України. Імплементация положень міжнародного кримінального права у національній правовій системі.

Завдання для СРС:

Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.

Виконання практичних завдань протягом семестру.

Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

Тема 2. Принципи міжнародного кримінального права.

Форма навчання: денна / заочна

Обсяг аудиторного навантаження – 6/0,4 год:

Лекція 4/0,2 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 2/0,2 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота: 5/9 год: Опрацювання навчально-методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Зміст теми: Поняття та система принципів міжнародного кримінального права. Принцип індивідуальної кримінальної відповідальності в міжнародному кримінальному праві. Принцип невідворотності кримінальної відповідальності в міжнародному кримінальному праві. Принципи *nullum crimen sine lege*, *nulla poena sine lege* (лише закон може визначати злочин і передбачати за нього покарання) в міжнародному кримінальному праві. Принцип *non bis in idem* (не двічі за теж саме) у міжнародному кримінальному праві. Принцип незастосовності строків давності у міжнародному кримінальному праві. Принцип неприпустимості посилення на посадове становище особи в міжнародному кримінальному праві.

Завдання для СРС:

Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.

Виконання практичних завдань протягом семестру.

Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

Тема 3. Юрисдикція у міжнародному кримінальному праві.

Форма навчання: денна / заочна

Обсяг аудиторного навантаження – 6/0,45 год:

Лекція 2/0,2 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 4/0,25 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentog матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота: 5/9 опрацювання навчально-методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Зміст теми: Юрисдикція в міжнародному праві. Поняття кримінальної юрисдикції у міжнародному кримінальному праві. Принципи кримінальної юрисдикції: територіальний, активний персональний, пасивний персональний, захисний, універсальності. Види кримінальної юрисдикції: предметна, просторова, темпоральна, персональна. Національна кримінальна юрисдикція щодо міжнародних злочинів.

Завдання для СРС:

Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.

Виконання практичних завдань протягом семестру.

Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

Тема 4. Злочини у міжнародному кримінальному праві.

Форма навчання: денна / заочна

Обсяг аудиторного навантаження – 8/0,45 год:

Лекція 4/0,2 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 4/0,25 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentog матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота: 5/9 год: Опрацювання навчально-методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Зміст теми: Поняття злочину в міжнародному кримінальному праві. Формальні параметри і види міжнародних злочинів. Ознаки злочину за міжнародним кримінальним правом. Склад злочину як підстава міжнародної кримінальної відповідальності. Об'єктивні та суб'єктивні ознаки злочину за міжнародним кримінальним правом. Стадії злочину у міжнародному кримінальному праві. Інститут співучасті у міжнародному кримінальному праві. Покарання в міжнародному кримінальному праві: поняття, види, особливості призначення.

Завдання для СРС:

Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.

Виконання практичних завдань протягом семестру.

Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

Модульний контроль 1

Форма занять: написання модульної роботи в аудиторії (за рішенням лектора допускається проведення у дистанційній формі).

Обсяг аудиторного навантаження: 1/1 год.

Обсяг самостійної роботи здобувачів – 1/2 год.

Змістовний модуль 2. ІНСТИТУТ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ У МІЖНАРОДНОМУ КРИМІНАЛЬНОМУ ПРАВІ

Тема 5. Загальні засади відповідальності у міжнародному кримінальному праві.

Форма навчання: денна / заочна

Обсяг аудиторного навантаження – 5/0,4 год.:

Лекція 2/0,15 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 3/0,25 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота: 5/9 год: Опрацювання навчально-методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Зміст теми: Принципи відповідальності у міжнародному кримінальному праві. Підстави відповідальності у міжнародному кримінальному праві. Суб'єкти відповідальності у міжнародному кримінальному праві. Міжнародна кримінально-правова відповідальність за міжнародні злочини міжнародних організацій. Індивідуальна кримінальна відповідальність в міжнародному праві. Покарання в міжнародному кримінальному праві: поняття, види, особливості призначення. Обставини, які виключають кримінальну відповідальність за міжнародним кримінальним правом.

Завдання для СРС:

Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.

Виконання практичних завдань протягом семестру.

Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

Тема № 6. Відповідальність за міжнародні злочини та їх зв'язок з міжнародним гуманітарним правом.

Форма навчання: денна / заочна

Обсяг аудиторного навантаження - 4/0,4 год:

Лекція 2/0,15 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 2/0,25 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем.

Самостійна робота: 4/9 год: Опрацювання навчально-методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Зміст теми: Поняття міжнародного злочину. Класифікація міжнародних злочинів. Злочин геноциду. Злочини проти людяності. Воєнні злочини. Агресивне вторгнення РФ в Україну у світлі міжнародного кримінального права. Злочин агресії – проблеми визначення поняття і правового механізму боротьби з ним. Особливий суб'єктний склад. Роль Ради Безпеки ООН у вирішенні питання про наявність агресії. Юрисдикція Міжнародного кримінального суду стосовно злочину агресії. Умови застосування норм міжнародного гуманітарного права. Міжнародна відповідальність за порушення міжнародного гуманітарного права. Воєнні злочини: правові основи в міжнародному гуманітарному праві, контекстуальні елементи, класифікація. Імплементация норм міжнародного гуманітарного права в законодавстві України.

Завдання для СРС:

Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.

Виконання практичних завдань протягом семестру.

Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

Тема 7. Відповідальність за злочини міжнародного характеру.

Форма навчання: денна / заочна

Обсяг аудиторного навантаження - 4/0,4 год:

Лекція 2/0,15 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 2/0,25 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота: 4/9 год. опрацювання навчально-методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Зміст теми: Поняття та класифікація злочинів міжнародного характеру. Злочини міжнародного характеру проти прав та свобод особи. Злочини міжнародного характеру, які посягають на нормальне здійснення міжнародних економічних відносин. Корупційні злочини міжнародного характеру. Злочини міжнародного характеру проти довіри. Злочини міжнародного характеру проти громадської безпеки. Злочини в сфері захисту інформації та кіберзлочини.

Завдання для СРС:

Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.

Виконання практичних завдань протягом семестру.

Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

Тема 8. Міжнародно-правова допомога у кримінальних справах.

Форма навчання: денна / заочна

Обсяг аудиторного навантаження – 4/0,4 год.:

Лекція 2/0,15 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 2/0,25 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота: 4/9 год. опрацювання навчально-методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Зміст теми: Поняття та правова основа міжнародного співробітництва під час кримінального провадження. Загальні засади міжнародного співробітництва під час кримінального провадження. Процесуальний порядок надання міжнародної правової допомоги під час проведення процесуальних дій. Процесуальний порядок підготовки та передачі матеріалів міжнародних запитів (доручень) до компетентних органів іноземних держав, у яких запитується про необхідність проведення СРД та НСРД.

Завдання для СРС:

Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.

Виконання практичних завдань протягом семестру.

Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

Модульний контроль 2

Форма занять: написання модульної роботи в аудиторії (за рішенням лектора допускається проведення у дистанційній формі).

Обсяг аудиторного навантаження: 1/1 год.

Обсяг самостійної роботи здобувачів – 1/2 год.

Змістовний модуль 3. МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО У СФЕРІ КРИМІНАЛЬНОЇ ЮСТИЦІЇ ТА ЗАПОБІГАННЯ ЗЛОЧИННОСТІ

Тема 9. Засади реалізації норм міжнародного кримінального права.

Форма навчання: денна / заочна

Обсяг аудиторного навантаження – 4/0,4 год.:

Лекція 2/0,15 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 2/0,25 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем.

Самостійна робота: 4/9 год Опрацювання навчально-методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Зміст теми: Механізм реалізації норм міжнародного кримінального права. Правова допомога держав у кримінальних справах. Інститут видачі у міжнародному кримінальному праві. Міжнародні організації у боротьбі із злочинністю. Міжнародна організація кримінальної поліції. Правові засади діяльності Європолу. Міжнародний кримінальний суд як нова форма інтегрованого міжнародного судоустрою. Міжнародні стандарти у області кримінального судочинства та виконання покарань.

Завдання для СРС:

Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.

Виконання практичних завдань протягом семестру.

Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

Тема 10. Міжнародно-правові засади міжнародного співробітництва у сфері кримінальної юстиції.

Форма навчання: денна / заочна

Обсяг аудиторного навантаження – 4/0,4 год.:

Лекція 2/0,15 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 2/0,25 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем.

Самостійна робота: 4/9 год. Опрацювання навчально-методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Зміст теми: Поняття міжнародно-правового співробітництва в галузі кримінальної юстиції. Еволюція міжнародного антикримінального співробітництва. Сучасні форми і методи міжнародного співробітництва в галузі кримінального правосуддя. Суверенітет держав і межі міжнародного співробітництва в цієї сфері. Основні міжнародно-правові документи, що регламентують міжнародно-правове співробітництво в галузі кримінальної юстиції. Міжнародні стандарти функціонування кримінального правосуддя.

Завдання для СРС:

Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.

Виконання практичних завдань протягом семестру.

Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

Тема 11. Види, форми та зміст міжнародного співробітництва з питань протидії злочинності.

Форма навчання: денна / заочна

Обсяг аудиторного навантаження – 4/0,4 год.:

Лекція 2/0,15 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 2/0,25 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота: 4/8 год: Опрацювання навчально-методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Зміст теми: Міжнародні зобов'язання держав щодо протидії злочинності. Юридичні та фактичні підстави для екстрадиції. Екстрадиційні обмеження: принцип «подвійної кримінальності», принцип спеціалізації, «система мінімального терміну покарання». Підстави для відмови в екстрадиції: традиційні та новітні. Екстрадиція на основі універсального принципу юрисдикції. Надання міжнародної правової допомоги шляхом вручення документів та виконання окремих процесуальних дій. Прийняття кримінального провадження. Проблеми, що можуть виникати в процесі визнання та виконання рішень та вироків судів іноземних держав та передачі засуджених.

Завдання для СРС:

Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.

Виконання практичних завдань протягом семестру.

Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

Тема 12. Міжнародні кримінальні суди і трибунали *adhoc*.

Форма навчання: денна / заочна

Обсяг аудиторного навантаження – 4/0,4 год:

Лекція 2/0,15 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 2/0,25 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentog матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота: 4/8 год: Опрацювання навчально-методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Зміст теми: Розвиток концепції міжнародної кримінальної юрисдикції на початку ХХ сторіччя. Нюрнберзький міжнародний трибунал. Токійський міжнародний військовий трибунал. Міжнародний трибунал для судового переслідування осіб, відповідальних за серйозні порушення міжнародного гуманітарного права, здійснені на території колишньої Югославії з 1991 року. Міжнародний трибунал по Руанді. Спеціальний суд по Сьєрра-Леоне. Юрисдикція сучасних міжнародних кримінальних судів і трибуналів. Юрисдикція постійного Міжнародного кримінального суду, заснованого відповідно до Римського статуту. Імплементация Римського статуту Міжнародного кримінального суду в національне законодавство – досвід зарубіжних держав та України.

Завдання для СРС:

Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.

Виконання практичних завдань протягом семестру.

Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

Модульний контроль 3

Форма занять: написання модульної роботи в аудиторії (за рішенням лектора допускається проведення у дистанційній формі).

Обсяг аудиторного навантаження: 1/1 год.

Обсяг самостійної роботи здобувачів – 1/2 год.

4. Індивідуальні завдання

Навчальним планом передбачено виконання курсової роботи.

Мета курсової роботи – підготовка професіоналів, які мають високу правову свідомість та правову культуру, володіють необхідними професійними знаннями та практичними навичками у сфері міжнародного кримінального правосуддя і співробітництва держав; приймати обґрунтовані та основані на діючому законодавстві рішення в рамках своєї майбутньої компетенції.

Завдання курсової роботи – дати студентам ґрунтовні знання з проблемних питань міжнародного кримінального право та міжнародного співробітництва у сфері

запобігання злочинності з урахуванням особливостей правового регулювання у сучасних умовах; сформувати у студентів уміння на практиці застосовувати здобуті знання у сфері міжнародного кримінального право та міжнародного співробітництва у сфері запобігання злочинності; сформувати навички самостійної роботи, що уможливить безперервно поглиблювати, поповнювати й оновлювати знання у сфері міжнародного кримінального право та міжнародного співробітництва у сфері запобігання злочинності; сприяти формуванню правничого світогляду, правосвідомості, правової культури та правничого мислення.

Індивідуальні теми курсових робіт надаються здобувачам у окремому електронному документі. Здобувачі мають можливість самостійно обрати тему курсової роботи із запропонованих або запропонувати свою тему, що відповідає вимогам до неї.

Семестровий контроль (диференційований залік) здобувачів вищої освіти проводиться у формі усного захисту курсової роботи. Невідповідність змісту роботи її темі, або істотні порушення вимог щодо оформлення, або неявка на усний захист унеможлиблюють позитивне оцінювання курсової роботи взагалі. У разі неявки здобувача вищої освіти на усний захист попереднє оцінювання курсової роботи не враховується і підсумкова оцінка за таку роботу виставляється «0» балів.

Склад пояснювальної записки курсової роботи:

1. Титульний аркуш.
2. Зміст.
3. Вступ.
2. Аналіз предметної області. Формулювання функціональних вимог.
4. Розкриття теми в теоретичній частини курсової роботи.
5. Проведення власного дослідження, збирання та аналіз даних, а також формулювання висновків та пропозицій на основі отриманих результатів.
6. Висновок.
7. Перелік посилань.

Обсяг записки не обмежується і, в середньому, сягає 20-30 сторінок.

Термін виконання курсової роботи – 1-16 тижнів. Трудомісткість – 32/4 годин аудиторних занять, 28/56 годин самостійної роботи.

Типовий план-графік виконання курсової роботи:

1. Вибір теми курсової роботи.
2. Формування мети та задач курсової роботи та здійснення бібліографічного пошуку.
3. Визначення структури курсової роботи та написання вступу.
4. Написання теоретичної частини курсової роботи.
5. Виконання практичної частини курсової роботи.
6. Літературне та технічне оформлення роботи.

5. Методи навчання

Проведення аудиторних лекцій, практичних занять, індивідуальні консультації (при необхідності), самостійна робота студентів за матеріалами, опублікованими кафедрою (методичні посібники), проведення олімпіад, словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

6. Методи контролю

Під час вивчення дисципліни застосовується поточний, модульний та підсумковий контроль.

Поточний контроль проводиться для оцінювання рівня навчальних досягнень під час семінарських, практичних занять та якості виконання самостійної роботи та передбачає перевірку рівня засвоєння знань, умінь і навичок студентом з кожного окремого модуля навчальної дисципліни.

Поточний контроль – проведення семінарських занять, відпрацювання академічних заборгованостей.

Поточний контроль під час проведення семінарських занять передбачає перевірку рівня засвоєння знань, умінь і навичок студентом з кожного окремого навчального (змістового) модуля навчальної дисципліни та їх корекцію. Прозорість оцінювання рівня знань студентів забезпечується чіткими критеріями.

Модульний контроль – визначає якість виконаної студентом навчальної роботи з певного навчального (змістового) модуля та оцінюється за сукупними підсумками поточної успішності, включаючи виконану індивідуальну, самостійну та модульну контрольну роботу.

Підсумковий контроль – виставляється як сума балів з усіх модулів навчальної дисципліни та обраховується, як правило, як середнє арифметичне складових модулів.

7. Критерії оцінювання та розподіл балів, які отримують здобувачі

7.1. Розподіл балів, які отримують студенти (кількісні критерії оцінювання)

Складові навчальної роботи	Бали за одне заняття (завдання)	Кількість занять (завдань)	Сумарна кількість балів
Змістовний модуль 1			
Робота на лекціях	0...0,5	4	0...2
Виконання і захист практичних (семінарських) робіт	0...4	4	0...16
Модульний контроль	0...15	1	0...15
Змістовний модуль 2			
Робота на лекціях	0...0,5	4	0...2
Виконання і захист практичних (семінарських) робіт	0...4	4	0...16
Модульний контроль	0...15	1	0...15
Змістовний модуль 3			
Робота на лекціях	0...0,5	4	0...2
Виконання і захист практичних (семінарських) робіт	0...4	4	0...16
Модульний контроль	0...16	1	0...16
Усього за семестр 1			0...100
Курсова робота			0...100
Усього за семестр 2			0...100

Семестровий контроль (іспит) проводиться у разі відмови студента від балів поточного тестування й за наявності допуску до іспиту. Під час складання семестрового іспиту здобувач має можливість отримати максимум 100 балів.

Семестровий контроль (диференційований залік) проводиться в усній формі. Під час загального оцінювання та усного захисту курсової роботи здобувач має можливість отримати максимум 100 балів.

7.2. Критерії оцінювання роботи здобувача протягом семестру

Досягненню ними належного рівня компетентності, який за підсумками навчання визначається за такими критеріями:

Відмінно (90-100). "Відмінно" – теоретичний зміст дисципліни (курсу) засвоєний студентом повністю, необхідні практичні навички роботи з навчальним матеріалом повністю сформовані, всі навчальні завдання, що передбачені робочою навчальною програмою, виконані в повному обсязі, відмінна робота без помилок або з однією незначною помилкою.

Добре (75-89). Теоретичний зміст курсу засвоєний повністю, практичні навички роботи з навчальним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні завдання, що передбачені робочою навчальною програмою, виконані, якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками, робота має декілька незначних помилок або одну-дві значні помилки.

Задовільно (60-74). Теоретичний зміст дисципліни засвоєний частково, деякі практичні навички роботи з навчальним матеріалом не сформовані, частина передбачених робочою навчальною програмою завдань не виконана, або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального, відповідь (в усній або письмовій формі) фрагментарна, непослідовна.

Незадовільно (0-59): студент має фрагментарні знання, що базуються на попередньому досвіді, але не здатен формулювати визначення понять, класифікаційні критерії та тлумачити їхній зміст, не може використовувати знання при вирішенні практичних завдань.

Відповідно до п. 3.2. Положення про рейтингове оцінювання досягнень студентів у Національному аерокосмічному університеті ім. М.Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» студенту можуть призначатися бали за інші активності, пов'язані з навчальною дисципліною, які нараховуються та можуть бути враховані у загальній оцінці за семестр. Бали зокрема можуть призначатися за такі активності, пов'язані з навчальною дисципліною, як:

- участь у науковому комунікативному заході (конференції, семінарі, круглому столі тощо) із написанням тез наукової доповіді за предметом навчальної дисципліни (20 балів);

- участь у другому турі Всеукраїнської олімпіади відповідного напрямку 20 балів);

- участь (прослуховування) не менше у 5 вебінарах, пов'язаних з навчальною дисципліною (3-15 балів);

- участь у тренінгу, пов'язаному з навчальною дисципліною (15 балів);

- проходження он-лайн курсу, пов'язаного з навчальною дисципліною (20 балів);

- участь та отриманні рейтингового місця у тематично пов'язаному із предметом навчальної дисципліни студентському конкурсі (30 балів);

- розробка та створення дидактичного матеріалу за тематикою предмету навчальної дисципліни (15 балів) (підтвердження - дидактичний матеріал);

- проведення правоосвітнього заходу із учнями шкіл та інших навчальних закладів за тематикою навчальної дисципліни (20 балів);

- написання реферату /презентації, доповіді (5 балів);

- участь у не менше заходах, що проводяться студентськими професійними об'єднаннями за спеціальністю (5-15 балів);

- інші активності, пов'язані з навчальною дисципліною, за попереднім погодженням із науково-педагогічним працівником, який викладає навчальну дисципліну.

Шкала оцінювання: бальна і традиційна

Сума балів	Оцінка за традиційною шкалою	
	Іспит, диференційований залік	Залік
90 – 100	Відмінно	Зараховано
75 – 89	Добре	
60 – 74	Задовільно	
0 – 59	Незадовільно	Не зараховано

8. Політика навчального курсу

Відвідування занять. Регуляція пропусків. Інтерактивний характер курсу передбачає обов'язкове відвідування практичних занять. Студенти, які за певних обставин не можуть відвідувати практичні заняття регулярно, мусять впродовж тижня узгодити із викладачем графік індивідуального відпрацювання пропущених занять. Окремі пропущені завдання мають бути відпрацьовані на найближчій консультації впродовж тижня після пропуску. Відпрацювання занять здійснюється усно у формі співбесіди за питаннями, визначеними планом заняття. В окремих випадках дозволяється письмове відпрацювання шляхом виконання індивідуального письмового завдання. Студенти, які станом на початок екзаменаційної сесії мають понад 70% невідпрацьованих пропущених занять, до відпрацювання не допускаються.

Дотримання вимог академічної доброчесності студентами під час вивчення навчальної дисципліни. Під час вивчення навчальної дисципліни студенти мають дотримуватися загальноприйнятих морально-етичних норм і правил поведінки, вимог академічної доброчесності, передбачених «Положенням про академічну доброчесність Національного аерокосмічного університету ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» (<https://khai.edu/assets/files/polozhennya/polozhennya-pro-akademichnu-dobrochesnist.pdf>). Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. При виконанні індивідуальної самостійної роботи до захисту допускаються реферати, які містять не менше 60 % оригінального тексту при перевірці на плагіат, есе – 70 %

Вирішення конфліктів. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, а також правила етичної поведінки регламентуються «Кодексом етичної поведінки в Національному аерокосмічному університеті ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» (<https://khai.edu/ua/university/normativna-baza/ustanovchi-dokumenty/kodeks-etichnoi-povedinki/>).

9. Методичне забезпечення

1. Mentor: <https://mentor.khai.edu/course/>

10. Рекомендована література

Основні нормативні акти:

1. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>.

2. Конвенція Організації Об'єднаних Націй проти корупції: підписана від імені України 11.12.2003 р.; ратифікована 18.10.2006 р.; набрала чинності для України 01.01.2010 р. Офіційний вісник України. 2010. №10. Ст. 506.

3. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод. URL: http://www.echr.coe.int/Documents/Convention_UKR.pdf.

4. Рекомендація Rec (2004)4 Комітету міністрів Ради Європи державам-членам про роль Європейської конвенції з прав людини в університетській освіті та професійній підготовці. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/994_573.

5. Загальна декларація прав людини. Прийнята і проголошена резолюцією 217 А (III). Генеральної Асамблеї ООН від 10 грудня 1948 року. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_015.

6. Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права (1966 р.). URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2148-08>.

7. Кримінальна конвенція про боротьбу з корупцією: підписана від імені України 27.01.1999 р.; ратифікована 18.10.2006 р.; набрала чинності для України 01.03.2010 р. Офіційний вісник України. 2010. № 15. Ст. 717.

8. Кримінальний кодекс України: Закон від 05.04.2001 р. № 2341-III. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>. (Дата звернення 10.02.2018 р.).

9. Додатковий протокол Женевських конвенцій від 12 серпня 1949 року, що стосується захисту жертв збройних конфліктів неміжнародного характеру (Протокол II), від 8 червня 1977 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_200#Text

10. Додатковий протокол до Женевських конвенцій від 12 серпня 1949 року, що стосується прийняття додаткової відмітної емблеми (Протокол III), від 8 грудня 2005 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_g74#Text

11. Європейська конвенція про боротьбу з тероризмом 1977 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_331#Text

12. Женевська конвенція про поводження з військовополоненими 1949 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_153#Text

13. Кишинівська конвенція про правову допомогу та правові відносини у цивільних, сімейних і кримінальних справах 2002 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/997_619#Text

14. Конвенція про боротьбу із захопленням заручників 1979 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_087#Text

15. Конвенція про боротьбу з незаконним захопленням повітряних суден 1970 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_167#Text

16. Конвенція про боротьбу з незаконними актами, спрямованими проти безпеки цивільної авіації 1971 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_165#Text

17. Конвенція про боротьбу з торгівлею людьми і з експлуатацією проституції третіми особами 1949 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_162#Text

18. Конвенція про запобігання злочину геноциду та покарання за нього 1948 р.
URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_155#Text
19. Конвенція про захист культурних цінностей у випадку збройного конфлікту 1954 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_157#Text
20. Конвенція про захист цивільного населення під час війни 1949 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_154#Text
21. Конвенція про поліпшення долі поранених, хворих та осіб, які зазнали корабельної аварії зі складу збройних сил на морі 1949 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_152#Text
22. Конвенція про поліпшення долі поранених і хворих у діючих арміях 1949 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_151#Text
23. Конвенція про правопорушення та деякі інші дії, вчинені на борту повітряного судна 1963 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_244#Text
24. Конвенція про припинення злочину апартеїду та покарання за нього 1973 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_149#Text
25. Конвенція проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують людську гідність, видів поводження і покарання 1984 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_085#Text
26. Конвенція ООН проти транснаціональної організованої злочинності 2000 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_789#Text
27. Конвенція Ради Європи про запобігання тероризму 2005 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_712#Text
28. Міжнародна конвенція про боротьбу з актами ядерного тероризму 2005 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_d68#Text
29. Міжнародна конвенція ООН про боротьбу з бомбовим тероризмом 1997 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_374#Text
30. Міжнародна конвенція ООН про боротьбу з фінансуванням тероризму 1999 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_518#Text
31. Міжнародна конвенція про ліквідацію всіх форм расової дискримінації 1966 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_105#Text
32. Протокол про боротьбу з незаконними актами насильства в аеропортах, що обслуговують міжнародну цивільну авіацію, який доповнює Конвенцію про боротьбу з незаконними актами, що спрямовані проти безпеки цивільної авіації, прийняту в Монреалі 23 вересня 1971 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_269#Text
33. Протокол про попередження і припинення торгівлі людьми, особливо жінками і дітьми, і покарання за неї, що доповнює Конвенцію ООН проти транснаціональної організованої злочинності. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_791#Text
34. Протокол проти незаконного ввозу мігрантів по суші, морю і повітря, що доповнює Конвенцію ООН проти транснаціональної організованої злочинності. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_790#Text
35. Статут Міжнародного військового трибуналу для Далекого Сходу 1946 р. URL: <https://docs.cntd.ru/document/902053853>
36. Статут Міжнародного військового трибуналу для суду та покарання головних військових злочинців європейських країн осі 1945 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/998_201#Text
37. Статут Міжнародного кримінального трибуналу щодо колишньої Югославії 1993 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/995_711#Text
38. Статут Міжнародного кримінального трибуналу щодо Руанди 1994 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_d65#Text

39. Резолюція Генеральної Асамблеї ООН «Про визначення агресії» 1974 р.
URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_001-74#Text

40. Римський статут Міжнародного кримінального суду 1998 р.
URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_588#Text

Підзаконні акти:

1. Про введення воєнного стану в Україні. УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №64/2022. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/642022-41397>

2. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 06.05.2015 р. «Про Стратегію національної безпеки України»: Указ Президента України від 26.05.2015

3. A/CONF.6/1. Доповідь Першого конгресу ООН із запобігання злочинності й поводженню з правопорушниками (Женева, 22 серп. – 3 вер. 1955 р.). URL: <http://daccess-dds-ny.un.org/doc/UNDOC>.

4. 3 A/CONF.26/7. Доповідь Третього конгресу ООН із запобігання злочинності й поводженню з правопорушниками (Стокгольм, 9–18 серп. 1965 р.). URL: <http://daccess-dds-ny.un.org/doc/UNDOC>.

5. A/CONF.87/14/Rev.1. Доповідь Шостого конгресу ООН із запобігання злочинності й поводженню з правопорушниками (Каракас, 25 серп. – 5 вер. 1980 р.). URL: <http://daccess-dds-ny.un.org/doc/UNDOC>.

6. A/CONF.144/28/Rev.1. Доповідь Восьмого конгресу ООН із запобігання злочинності й поводженню з правопорушниками (Гавана, 27 серп. – 7 вер. 1990 р.). URL: <http://daccess-dds-ny.un.org/doc/UNDOC>.

7. A/CONF.203/18. Доповідь Одинадцятого Конгресу ООН із запобігання злочинності і кримінального правосуддя (Бангкок, 18–25 квіт. 2005 р.). URL: <http://daccess-dds-ny.un.org/doc/UNDOC>.

8. АЖЕ8/65/230. Доповідь Дванадцятого Конгресу ООН із запобігання злочинності і кримінального правосуддя (Бразилія, 12–19 квітня 2010 року). URL: <http://daccess-dds-ny.un.org/doc/UNDOC>.

9. ADO 15/33/688. Доповідь Тринадцятого Конгресу ООН із запобігання злочинності і кримінального правосуддя (Доха, 12–19 квітня 2015 року) URL: <http://daccess-dds-ny.un.org/doc/UNDOC>

Основна:

1. Баулін Ю.В., В.І. Борисов, В.І. Тютюгін та ін. Кримінальне право України: Загальна частина: підручник. Харків: Право, 2010. 456 с.

2. Баулін Ю.В., В.І. Борисов, В.І. Тютюгін та ін. Кримінальне право України: Особлива частина: підручник. Харків: Право, 2010. 608 с.

3. Вереша Р. В. Суб'єктивні елементи підстави кримінальної відповідальності: Підручник. Київ: Атіка, 2006. 740 с.

4. Велика українська юридична енциклопедія: у 20 т. Харків: Право, 2016. Т. 17: Кримінальне право / редкол.: В.Я. Тацій (голова), В.І. Борисов (заст. голови) та ін.; Нац. акад. прав. наук України; Ін-т держави і права ім.В.М. Корецького НАН України; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. 2017. 1064с.

5. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / за заг. ред. О.М. Литвинова. К.: «Центр учбової літератури», 2016. 536 с.

6. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / за ред. М.І. Мельника, М.І. Хавронюка. 9-те вид., переробл. і допов. К.: Юридична думка, 2012. 1316 с.

7. Велика українська кримінологічна енциклопедія. У 2 т. / редкол.: В. В. Сокурєнко (голова), О. М. Бандурка (співголова) та ін.; наук. ред. О. М. Литвинов. Харків : Факт, 2021. 853 с.

Підручники, навчальні посібники, інші дидактичні та методичні матеріали, монографії та інші наукові видання:

1. Міжнародне кримінальне право (співробітництво держав у протидії злочинності): підручник / В. А. Гринчак, І. В. Земан, І. І. Когутич, О. К. Марін. Харків: Право, 2019

2. Зелінська Н. А. Теорія та практика міжнародного кримінального права : підручник: навч. посіб. Одеса : Фенікс, 2017. 582 с.

3. Фідря Ю.О. Європейські стандарти кримінального судочинства: Вежа-Друк, 2016. 42 с. URL: <https://www.law.eenu.edu.ua>

4. Піддубна, М. В. Імплементация норм міжнародного кримінального права про воєнні злочини в Кримінальний кодекс України [Електронний ресурс] : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.08 - Кримінальне право та кримінологія; кримінально-виконавче право / М. В. Піддубна ; наук. кер. М. М. Сенько ; Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, Львів. нац. ун-т ім. І. Франка, М-во освіти і науки України. - Електрон. текстові дані. Київ, 2020. 259 с. Режим доступу: http://idpnan.org.ua/files/2020/piddubna-m.v.-implementatsiya-norm-mijnarodnogo-kriminalnogo-prava-pro-voenni-zlochiny-u-kriminalniy-kodeks-ukrayini-_d_.docx

5. Зелинская, Н. А. Международные преступления и международная преступность [Електронний ресурс] : монографія / Н. А. Зелинская ; Одес. нац. юрид. акад. Електрон. текстові дані. Одеса : Юрид. лит., 2006. 568 с. Режим доступу: <https://www.twirpx.com/file/2640602/>.

6. Cryer, R. An Introduction to International Criminal Law and Procedure Електронний ресурс [Електронний ресурс] / R. Cryer, D. Robinson, S. Vasiliev. 4th Edition. Cambridge : Cambridge University Press, 2019. 575 р. Режим доступу: <https://www.cambridge.org/highereducation/books/an-introduction-to-international-criminal-law-and-procedure/7A2068BB50AE8386A5D8C689F140C37C#overview>

7. Гладкова Є.О. Стратегія й тактика протидії наркозлочинності в Україні: монографія. Харків: Діса плюс, 2019. 464 с.

8. Жаровська Г.П. Транснаціональна організована злочинність в Україні: феномен, детермінація, протидія: монографія. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т, 2018. 568 с.

9. Зеленецький В.С., Ємельянов В.П., Настюк В.Я. та ін. Проблеми систематизації та комплексного розвитку антитерористичного законодавства України / За заг. ред. Зеленецького В.С., Ємельянова В.П.: Монографія. Харків: Право, 2008. 96 с.

10. Іващенко В.О. Торгівля жінками та дітьми (кримінологічні та кримінально-правові аспекти боротьби): Монографія. КИЇВ: Атіка, 2004. 112 с.

11. Ізетов А.Е. Втягнення у вчинення терористичного акту: кримінально-правове дослідження: Монографія. Харків: Право, 2010. 174 с.

12. Лукашевич С.Ю. Об'єкти запобігання злочинності та корупції// Теорія і практика правознавства: електронне наукометричне фахове видання Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого. Головний редактор д-р юрид. наук, проф. А. П. Гетьман. Випуск 2 (20) / 2021. С. 12. URL: <http://tlaw.nlu.edu.ua/article/view/244883>

13. Машлякевич Д.С. Литвинов О.М. Стратегії запобігання і протидії корупції в Україні: монографія / за загальною редакцією д-ра юрид. наук, проф. О. М. Литвинова. Харків: ТОВ «В деле», 2016. 260 с.

14. Мельник М.І. Корупція – корозія влади (соціальна сутність, тенденції та наслідки, заходи протидії): монографія. К.: Юридична думка, 2004. 400 с.
15. Миронова В.О. Проблеми кримінальної відповідальності за порушення законів та звичаїв війни: Монографія. Харків: Право, 2007. 152 с.
16. Наден О.В. Найманство як соціальне та кримінально-правове явище: сутність, новітні тенденції розвитку та проблеми протидії: Монографія. КИЇВ: Атіка, 2005. 264 с.
17. Наден О.В. Торгівля жінками як кримінально-правова та соціальна проблема сучасності: Монографія. КИЇВ: Атіка, 2004. 288 с.
18. Орлеан А.М. Кримінально-правова характеристика торгівлі людьми: Монографія. Харків: СІМ, 2005. 180 с.
19. Протидія інформаційному тероризму та його фінансуванню в сучасних умовах: монографія / В.В. Крутов, М.П. Стрельбицький, О.А. Шевченко; ред.: В.В. Крутов; Нац. акад. прав. наук України. Київ. Ужгород: Вид-во НАПрНУ: ІВА, 2014. 309 с.
20. Семикін М.В. Створення терористичної групи чи терористичної організації: кримінально-правове дослідження: Монографія / За заг. ред. проф. В.П. Ємельянова. Харків: Вид-во Нац. ун-ту внутр. справ, 2003. 145 с.
21. Спіцина Г. О., Філіпенко Н. Є. Терористична діяльність: кримінально-правова політика протидії // Кримінально-правові та кримінологічні засоби протидії злочинам проти громадської безпеки та публічного порядку : зб. тез доп. міжнар. наук.-практ. конф. до 25-річчя ХНУВС (18 квіт. 2019 р., м. Харків) / МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ ; Кримінол. асоц. України. Харків : ХНУВС, 2019. С. 188-191.
22. Філіпенко Н. Є. Кримінологічна діяльність судово-експертних установ України : монографія. Харків : Коллегіум, 2020. 392 с.
23. Хавронюк М.І. Історія кримінального права європейських країн: Монографія. КИЇВ:Істина, 2006. 192 с.
24. Хавронюк М.І. Кримінальне законодавство України та інших держав Континентальної Європи: порівняльний аналіз, проблеми гармонізації: Монографія. К. Юрисконсульт, 2006. 1048 с.
25. Хавронюк М.І. Сучасне загальноєвропейське кримінальне законодавство: проблеми гармонізації: Монографія. КИЇВ: Істина, 2005. 264 с.
26. Харитонов С.О. Кримінальна відповідальність за військові злочини за кримінальним правом України: монографія. Харків: Право, 2018. 328 с.
27. Шаблистий В. В. Безпековий вимір кримінального права України: людиноцентристське дослідження: монографія. Дніпропетровськ: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ: Ліра ЛТД, 2015. 420 с.
28. Шакун В.І. Суспільство і злочинність: Монографія. КИЇВ:Атіка, 2003.784 с.
29. Шинкаренко І.Р. Основи боротьби з тероризмом: навч. посіб. для вищих навчальних закладів МВС України / Шинкаренко І.Р., Ханькевич А.М., Никифорчук Д.Й. та ін. МВС України, Луган. держ. ун-т внутр. справ ім. Е.О. Дідоренка. – Луганськ: РВВ ЛДУВС, 2011. 403 с.
30. Mykola Nechyporuk, Oleksandr Kliuiev, Aleksandar Ivanović, Nataliia Filipenko (2021) Development Strategy of International Cooperation of Forensic Science Institutions of Ukraine with Foreign Experts in Prevention of Terrorist Attacks on Aerospace Industry and Critical Infrastructure. Integrated Computer Technologies in Mechanical Engineering – 2021. Synergetic Engineering Pp. 825-848. Presents the proceedings of the ICTM'21 Conference held in Kharkov, Ukraine, at November 28–29, 2021. ISBN: 978-3-030-94259-5 (eBook)

31. Vladislav Fedorenko & Natalia Filipenko & Inesa Shumilo & Volodymyr Nesterovych & Svitlana Nischymna, (2021) Entrepreneurial activity of the IT sector in the conditions of the COVID-19 pandemic and in the post-quarantine period. Entrepreneurship and Sustainability Issues, VsI Entrepreneurship and Sustainability Center, vol. 8(4), pages 697-712, June. Handle: RePEc:ssi:jouesi:v:8:y:2021:i:4:p:697-712DOI: 10.9770/jesi.2021.8.4(43) (Wed of Science).

32. Natalia Filipenko, Serhii Lukashevych, Serhii Danets. The heuristic potential of the synergistic paradigm in law and criminology. Archives of Criminology and Forensic Sciences: Scientific Journal. Kharkiv: NSC «Hon. Prof. M.S. Bokarius FSI» № 1 (7) 2023. 212 p. illustrated. P. 107-121. DOI: <https://doi.org/10.32353/acfs.7.2023.09>

11. Інформаційні ресурси

- Верховна Рада України <http://www.rada.gov.ua/>
- Верховний Суд <https://supreme.court.gov.ua/supreme/>
- Кабінет Міністрів України <http://www.kmu.gov.ua/>
- Міністерство юстиції України <http://www.minjust.gov.ua/>
- Єдиний державний реєстр судових рішень України www.reyestr.court.gov.ua/
- Європейський суд з прав людини <http://www.echr.coe.int>
- Міжнародний кримінальний суд <http://www.icc-cpi.int>
- Організація Об'єднаних Націй <https://www.un.org/en/>
- Організація Об'єднаних Націй в Україні <https://www.unhcr.org/ua>
- Рада Безпеки ООН <https://www.un.org/securitycouncil/>
- Верховна Рада України. <https://www.rada.gov.ua>
- Президент України. <https://www.president.gov.ua>
- Верховний Суд України. <https://supreme.court.gov.ua>
- Офіс Генерального прокурора України. <https://www.gp.gov.ua>
- Національна академія правових наук України. <http://www.aprnu.kharkiv.org/>
- Конституційний Суд України. <https://ccu.gov.ua/>.
- Міністерство внутрішніх справ України. <https://mvs.gov.ua/>
- Міністерства Юстиції України www.gdo.kiev.ua
- Єдиний державний реєстр судових рішень. <https://reyestr.court.gov.ua/>
- Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського. <http://www.nbuv.gov.ua/>
- Бібліотечно-бібліографічні ресурси Верховної Ради України. <http://lib.rada.gov.ua/static/about/welcome.html>
- Національна бібліотека України імені Ярослава Мудрого. <https://nlu.org.ua>
- Науково-технічна бібліотека Національного аерокосмічного університету ім. М.Є Жуковського (ХАІ). <https://www/library.khai.edu/>